

Fialová hrůzovláda: Ocelové srdce republiky umírá. Takový úpadek tu ještě nebyl, stěžují si hutníci z Ostravy

- CZ24 News | 21. října 2023

ČESKO: Hutníci z oceláren Liberty Ostrava teď mají po každé šichtě blbou náladu. „Už se neinvestuje ani do základních oprav. Když se nám ve válcovně něco rozbije, tak se to jen polepí, udělá se nějaký bypass. Odebere se motor tam, kde se zrovna neválcuje, a tak se to pořád přehazuje,“ líčí po ranní směně dělník, který ve fabrice pracuje už 34 let. Práci na postu valciře právě zapíjí lahvoým pivem v bistro u Jižní brány. Odboráři z Liberty Ostrava se obávají bankrotu, který pošle 6 000 hutníků na úřad práce.

Když mlčí vedení oceláren a odbory se omezují na strohá prohlášení, zásadním zdrojem informací se stávají hlasy samotných zaměstnanců. Po ranní šichtě se desítky hutníků z oceláren Liberty Ostrava občerstvují lahvoým pivem v bistro na konečné tramvaje číslo 4, u takzvané Jižní brány někdejší Nové huti. „Začínal jsem tu ještě před revolucí, tehdy to byla Nová huť Klementa Gottwalda. A čtyři roky předtím jsem strávil na podnikovém učilišti, takže jsem tady skoro čtyřicet let,“ počítá jeden z dělníků.

Zpověď zasloužilého hutníka

Říkejme mu třeba zasloužilý hutník, jméno totiž zveřejnit nechce, obává se problémů s nadřízenými. „Mohlo by to být považováno i za důvod k výpovědi,“ vysvětluje. Když líčí poměry v práci, nebere si servítky. Odpovědi si ale mohu nahrávat, kdyby mělo vedení huti pocít, že takto zaměstnanci nemohou smýšlet.

„Je to na prd, ještě jsem na huti tak hroznou situaci nezažil,“ vypráví rozčilený hutník, který ve válcovnách Liberty Ostrava pracuje od roku 1989. „Takový úpadek tu ještě nebyl, firma dluží úplně všude. Už neplatí ani uklízečkám a nevyvázejí nám popelnice,“ vykresluje, jak se platební problémy odrážejí na pracovišti.

O plných popelnicích však mluví s nadsázkou, to je marginálie, která jen parodicky dokresluje kondici firmy. „Mnohem horší je, že ve válcovně už několik měsíců jedeme sotva na 20 procent. A už se neinvestuje ani do základních oprav. Když se nám něco rozbije, tak se to jen polepí, udělá se nějaký bypass. Odebere se motor tam, kde se zrovna neválcuje, a tak se to pořád přehazuje a flikuje,“ líčí po středeční ranní směně. „Dlouhodobě je to takhle neudržitelné, to vám řekne každý. Budoucnost celé huti nevidím moc dobře.“

Podle odborářů z oceláren Liberty Ostrava hrozí huti bankrot, ohrožena je tak práce pro 6 000 zaměstnanců. Na snímku socha hutníka před ředitelstvím. Brzy to může být poslední hutník v Ostravě. Zdroj: Ivan Motýl

Odbory: Firma stojí před bankrotem

Růžové brýle dělníkům nenasazují ani odbory, v minulých dnech přišly se zásadním prohlášením. „Naše firma se dle našeho názoru nachází před bankrotem a není jisté, jak dlouho bude schopna

vzhledem ke složité finanční situaci fungovat," stojí v textu. Ten je vlastně zoufalou prosbou o pomoc při záchraně posledního velkého hutního podniku v dohasínajícím ocelovém srdci republiky. Obrací se na majitele huti i na českou vládu.

Odboráři Liberty Ostrava vnímají současné kroky britských vlastníků ze skupiny Liberty House jako likvidační. Přístup majitelů považují za šokující, neboť na jedné straně veřejně slibují miliardové investice a na straně druhé neinvestují ani do nejzákladnějších oprav a neplatí závazky vůči státu ani dodavatelům. Britského podnikatele v hutnictví Sanjeeva Guptu, do jehož koncernu GFG Alliance patří i ostravská huť, proto odboráři žádají, aby je informoval o dalším směřování podniku.

Staví se tak leda Potěmkinova vesnice

Před hlavní bránou do Liberty Ostrava stojí obrovský billboard, který hlásá: „Chceme vyrábět zelenou ocel a do roku 2030 dosáhnout uhlíkové neutrality. Proto investujeme do nové ocelárny a do modernizace válcoven.“ Oficiálně ostravský podnik pořád hlásá, že na proměně v uhlíkově neutrálního výrobce se intenzivně pracuje. Výkonný ředitel Pavel Šedivý jezdí po republice a představuje plán, jak budou čtyři tandemové vysoké pece ocelárny ze 70. let minulého století vyměněny za dvě hybridní elektrické pece, investice je spočítána na 8,6 miliardy korun.

Elektrické vysoké pece jsou mnohem šetrnější k životnímu prostředí, nemusí se pod nimi „zatápět“ koksem, huť už proto odstavila i část koksovny. Vyrostou ale opravdu v Ostravě? Tohle je pohled hutníka, který ve válcovnách odmakal 34 let: „No, já nevím, jestli se už vůbec něco staví. Občas tady letí dron, něco se zaměřuje. Nějaké kabely tam tahají, ale zatím to vidím jako Potěmkinovu vesnici. Elektrické pece hlavně potřebují vysoké napětí, a to sem zatím nikdo netahá.“

Také odboráři se už obávají, že britský majitel staví v Ostravě nechvalně proslulou dědinu knížete Potěmkina. „Již dříve jsme měli obavy, že Sanjeev Gupta má v úmyslu firmu pouze vytunelovat, prodat emisní povolenky a zatížit ji dalšími úvěry, nikoli ji dlouhodobě provozovat. Bohužel se všechny tyto obavy naplnily,“ uvádějí odboráři.

„Požadujeme okamžité řešení nastalé situace a vyzýváme i zástupce státu, aby nám pomohli tuto složitou situaci řešit,“ obracejí se odboráři na politiky. Majitele huti zase vyzývají, aby poskytl informace o současné finanční situaci společnosti včetně všech pohledávek a úvěrů. „Dopis od odborů jsme obdrželi,“ potvrdila ČTK mluvčí Liberty Ostrava Kateřina Zajíčková. To je ale v kostce vše, co v komunikaci s novináři na téma „bankrot“ ostravských oceláren může v těchto dnech říci.

Podle odborářů z oceláren Liberty Ostrava hrozí huti bankrot, ohrožena je tak práce pro 6 000 zaměstnanců. Na snímku billboard s ambiciózními sliby britských majitelů. Zdroj: Ivan Motýl

Zázrak, že mi ještě chodí výplata

Přes média nechtějí napětí v ocelárnách eskalovat ani odbory. „Vydali jsme prohlášení a momentálně se k tomu nechceme nijak extra vyjadřovat. Alespoň dokud nedohodneme nějaké věci jak s politiky, tak s majiteli,“ říká pro CNN Prima NEWS šéf odborů na huti, předseda základní organizace OS KOVO Liberty Česká republika Petr Slanina. Redakci ale slibuje poskytnout delší rozhovor příští týden.

„Vlastně je zázrak, že nám pořád chodí výplata,“ komentuje situaci valcír, který se žhavou ocelí pracuje 34 let. Za těžkou práci teď dostává jen základní plat, na ruku je to pod 30 tisíc korun měsíčně. „A to ve středu nevím, jak budeme robit příští týden v pondělí. Jestli pojedeme na tři směny, tedy kolotoč, anebo jen na denní směny. A jestli vůbec budeme válcovat,“ kroutí hlavou. Nemůže si tak v kalendáři plánovat ani soukromý program, návštěvu lékaře anebo kina či známých.

Nejlepší hutníci odcházejí

Tristní je, že ocelárny ztrácejí nejlepší fachmany. „Odchází spousta zkušených lidí. A jestli se huť ještě znova rozjede, tak to bude další velký prů*er. Nebude tu dost lidí, aby se mohlo jet naplno,“ říká valcír svázaný s hutí už od svého vyučení v osmdesátých letech. „Všude jinde se teď dá vydělat více. Chlapi prostě odcházejí, nedivím se jim.“ Valcíři s dlouholetou praxí prý mohou najít lépe placený džob v Třineckých železárnách i v nedalekých hutích Lakšmí Mittala v polských Katovicích.

„Někteří z nás tady ve válcovně mají jen 25 tisíc čistého. To už je stejně jak v Lidlu, tam ale dělají jen šest a půl hodiny denně,“ porovnává další valcír, který také práci splachuje lahvovým ostravským pivem. I on se podivuje, že ještě peníze vůbec chodí na účet. Majitelé si ale zřejmě nechtějí zaměstnance ostravské fliálky úplně rozhněvat a dohnat je k demonstracím, nebo dokonce okupační stávce.

Odborová síla

„Je to zatím nejhorší situace, jakou jsem na huti zažil,“ říká další z hutníků, který také šichtu zapíjí u bistra na konečné ostravské tramvaje číslo 4. V ocelárnách je zaměstnán 17 let, ale také si nepřeje, aby CNN Prima NEWS uvedla jeho jméno a konkrétní pracoviště. „Nezlobte se, tady se teď nehraje férově, takže důvodem k výpovědi může být i tento rozhovor,“ obává se.

Jakožto dlouholetý člen odborů teď spoléhá hlavně na heslo, že v jednotě je síla. „Věřím, že s tím odbory něco udělají, Slanina a ti další odboráři jsou dobří, zatím mě nezklamali,“ říká a připomíná některé demonstrace, které odbory uspořádaly, když měl například britský majitel „kupčit“ s emisními povolenkami.

Zázrak přitom nečeká, stejně jako jeho kolega ze směny, který také pije lahvičku. Dříve mohli hutníci pít sedmistupňové pivo i v průběhu těžké práce, dnes se z bezpečnostních důvodů vyžaduje úplná abstinence. O to větší žízeň přichází po šichtě. „Fialovi nevěřím, že se za nás postaví, no ale uvidíme,“ přemítá před dalším douškem chmeloviny. Vláda podle něho v krajní situaci musí pro hutníky vyjednat alespoň nějaké „zlaté padáky“, podobně jako tomu bylo po bankrotu Bakalovy těžební firmy OKD, kterou převzal stát.

Podle odborářů z oceláren Liberty Ostrava hrozí huti bankrot, ohrožena je tak práce pro 6 000 zaměstnanců. Na snímku zrezivělá Veronika na žhavou strusku. Teď koroze hrozí celé huti. Zdroj: Ivan Motýl

Drby nad Novou hutí

Nad ostravskou Novou hutí, které dlouholetí zaměstnanci přezdívali Donbas, letí i spousta drbů a fám. „Slyšel jsem, že je to boj indických miliardářů. Mittal nechal Guptu schválně vykrváct a teď si huť vezme zpátky,“ četl na sociálních sítích další z hutníků u bistra, který věří v návrat předposledního majitele oceláren Lakšmí Mittala. „Nevěř tomu, v p*deli jsou všechny evropské

hutě,“ vstupuje do hovoru jeho kolega. Má pravdu. Evropský ocelářský trh se propadl a ztráty se pořád prohlubují, výroba prakticky všech hutí na kontinentu je ztrátová. V Ostravě je zřejmě zisková jen výroba trubek, ostatní provozy Liberty jsou na nule, ztrátové nebo už byly zastaveny.

„A co ten Ukrajinec z Azovstalu?“ ptá se další z ocelářů na konečné tramvaje. „Slyšel jsem, že to koupí Strnad z Tatry,“ upíná se k „zachránci“ jiný zaměstnanec Liberty Ostrava. „Chlapi, vy jste blbí, že těm drbům věříte. Buď to ten Gupta nějak zvládne, nebo je s námi konec,“ rozhorlí se hutník, který nemá účet na Facebooku.

Konečná i pro tramvajovou trať

První vysoká pec v Nové huti Klementa Gottwalda byla zažehnuta 1. ledna 1952. Podle odborů z Liberty Ostrava teď ocelárnám reálně hrozí bankrot, takže pece mohou navždy vyhasnout. A s nimi i ocelové srdce republiky, neboť huť je posledním velkým podnikem těžkého průmyslu, který se v Ostravě udržel po transformaci těžkého průmyslu. V Liberty Ostrava už vlastně ze čtyř vysokých pecí hoří jediná pec, a to od léta minulého roku. Víc jich skomírající závod nepotřebuje.

„Může to tady klidně skončit i do Vánoc. Dneska nevíte, co bude zítra,“ mávne rukou jeden z hutníků, vrátí prázdnou lahev do bistra a běží na tramvaj. Když poslední vysoká pec na huti skutečně vyhasne a nové elektrické nakonec nikdo nepostaví, bude zrušena i tahle tramvajová trať. Vede sem z centra Ostravy jen kvůli fabrice, bez které linka nebude dávat smysl. Koleje se tedy vytrhají a pak roztaví v nějaké konkurenční vysoké peci, v Třinci nebo Katovicích, možná dokonce někde v Číně.

[ZDROJ](#)